

Hej kursdeltagare,

Även om det inte framgår av schemat är avsikten att det ska finnas utrymme för frågor efterhand, och en uppföljande frågestund mot slutet av varje programpunkt. Du som har särskilt knepiga frågor som du är angelägen om att få ett tydligt svar på (när sådant finns) är välkommen att maila dem till mig i förväg på mrangne@gmail.com om du önskar. Annars improviserar jag efter ca 15 års undervisning ganska bra på de flesta frågor.

Min förhoppning är att ni ska få tredelad behållning av kursen:

1. Kunskaper som ni har nytta av i ert yrkesliv. Eftersom den psykiska ohälsan är så utbredd i befolkningen - bortåt hälften drabbas förr eller senare av någon form av psykisk ohälsa - råder ingen tvekan om att alla kunskaper inom området kan vara till stor nytta för att såväl förstå som hjälpa drabbade klienter. De allvarliga sjukdomarna är bara toppen av isberget. Under ytan är det ytterst vanligt med "lättare" former av ohälsa som icke desto mindre trasslar till livet för den drabbade och vanligen också för människorna runt omkring denne.
 - Kollegan som inte längre funkar som han borde kanske missbrukar.
 - Den omdömeslösa kollegan kanske är på väg att utveckla demens trots att han bara är 44 år.
 - Den för tillfället jättegglada, energiska och överentusiastiska kollegan kanske inte alls lärt sig att "tänka positivt" – han kanske istället har utvecklat en mani där han inom kort kommer att ha åsamkat företaget stora kostnader.
 - Klienten som ställt till det för sig genom att slå ned en person på krogen kanske lider av psykopatiska personlighetsdrag. Eller så har han tvärtom en väl utvecklad moralisk känsla men lider av en impulskontrollstörning i form av ADHD eller borderline personlighetsstörning.
 - Den välklädde och charmige personen som vältaligt försöker övertyga dig om att göra en "idiotsäker" affär kanske inte är ett dugg trevlig innerst inne, utan istället skicklig psykopat.
 - Klienten som utfört en socialt sett mycket stötande handling kanske inte alls är ett moraliskt monster, eller ens obegriplig, om man beaktar att han lider av Aspergers syndrom, en lättare form av autism som utmärks av stora svårigheter med att förstå och leva sig in i en annan människas föreställningsvärld.
2. Vare sig ni medvetet strävar efter det eller inte kommer ni också att kunna dra privat nytta av kunskaperna. Även om vi själva har turen att klara oss har vi alla vänner, kollegor, barn, föräldrar och andra familjemedlemmar som drabbas. Vårt kunnande och våra insatser kan vara av mycket stort värde för dem. För mig som luttrad psykiater är det obegripligt att inte våra ungdomar erbjuds en psykologisk/psykiatrisk motsvarighet till juridikens "Jöken" så att de slapp lämna skolan proppade med kunskaper om allt möjligt men med - ibland - obefintlig förmåga att vare sig förstå eller hantera sina egna och andras känslor, tankar och beteenden effektivt och ändamålsenligt. Det går utmärkt bra att sammanställa, lära ut och träna de grundläggande förhållningssätten och färdigheterna för ett effektivt och tillfredsställande liv.

- En strulig eller missbrukande tonåring som faller av i skolarbetet kanske inte alls ger uttryck för ”tonårstrots” utan istället har en allvarlig och behandlingskrävande depression. Huruvida han blir igenkänd eller misskänd kan mycket väl komma att avgöra hur resten av hans liv utvecklar sig.
- Din ”dementa” faster kanske inte alls är dement utan har utvecklat en depression eller en hjärntumör.
- Ynglingen med litet underliga idéer och socialt avvikande beteenden kanske inte alls ”utvecklar sin självständighet”, snarare schizofreni.
- Vännen i ”kris” efter en skilsmässa kanske inte alls är i kris längre, utan har utvecklat en allvarlig depression i absolut behov av professionell behandling om han alls ska bli bättre.
- Den som verbalt hotar att ta livet av sig kanske inom kort gör just det, om ingen rådig person inser att suicidal kommunikation talar för – inte emot - hög självmordsrisk, och för den det gäller till en psykiatrisk akutmottagning för omgående bedömning - om så behövs med ambulans eller polis.

3. Litet trevligt under tiden, eftersom det är två långa dagar!

Michael Rangne
2015-02-18